

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

**щодо офіційного тлумачення положень статей 16 і 47 Закону України
Про загальнообов'язкове пенсійне державне страхування від 9 липня 2003 року
№ 1058-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 49-51, ст. 376)**

На підставі п.2 Статті 150 Конституції України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1996, N 30, ст. 141) та відповідно до п.1 і 4 Статті 13 та Статей 42, 43 Закону України "Про Конституційний Суд України" ("Голос України", № 199 від 22 жовтня 1996 р.) прошу Конституційний Суд України дати офіційне тлумачення положень Статті 16 та Статті 47 Закону України Про загальнообов'язкове пенсійне державне страхування (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 49-51, ст. 376) в зв'язку з прийняттям Кабінетом Міністрів України Постанови від 14 березня 2016 року № 167 Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України (Урядовий кур'єр від 17.03.2016 - № 51). А саме:

Кожному громадянину України при досягненні пенсійного віку статтею 46 Конституції України гарантується право на соціальний захист шляхом пенсійного забезпечення («Стаття 46. Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом».

Порядок пенсійного забезпечення визначається статтями 5 і 113 Закону України Про загальнообов'язкове пенсійне державне страхування (Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003, №№ 49-51, ст. 376) (Стаття 5. Сфера дії Закону

2. Виключно цим Законом визначаються:

порядок здійснення пенсійних виплат за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням;

Стаття 113. Гарантії прав і законних інтересів застрахованих осіб

1. Держава створює умови для функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування і гарантує дотримання законодавства з метою захисту майнових та інших прав і законних інтересів осіб стосовно здійснення пенсійних виплат та їх пенсійних активів, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках.

2. Держава створює умови для функціонування страхових організацій і гарантує дотримання ними законодавства з метою захисту майнових та інших прав і законних інтересів осіб, які отримують довічні пенсії відповідно до закону).

Сам же порядок виплати пенсій пенсіонерам визначається статтями 16, 47 і 49 вище вказаного закону (Стаття 16. Права та обов'язки застрахованої особи

1. Застрахована особа має право:

б) обирати або змінювати в порядку, визначеному законом, страхову організацію, яка здійснює виплату довічних пенсій;

7) обирати порядок здійснення виплати пенсії;

9) на отримання пенсійних виплат на умовах і в порядку, передбачених цим Законом;

Стаття 47. Виплата пенсії

1. Пенсія виплачується щомісяця організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, виключно в грошовій формі за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України або перераховується на визначений цією особою банківський рахунок у порядку, передбаченому законодавством.

Стаття 49. Припинення та поновлення виплати пенсії

1. Виплата пенсії за рішенням територіальних органів Пенсійного фонду або за рішенням суду припиняється:

1) якщо пенсія призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості;

{Положення пункту 2 частини першої статті 49 втратили чинність, як такі, що є неконституційними на підставі Рішення Конституційного Суду № 25-рп/2009 від 07.10.2009}

2) на весь час проживання пенсіонера за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;

3) у разі смерті пенсіонера;

4) у разі неотримання призначеної пенсії протягом 6 місяців підряд;

5) в інших випадках, передбачених законом).

Вмісті з тим Кабінетом Міністрів України 14 березня 2016 року прийнята Постанова № 167 Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України (Урядовий кур'єр від 17.03.2016 - № 51), п. 3 якої встановлюється інший порядок виплати пенсії для категорії пенсіонерів, які тимчасово переміщені із зони АТО (3. У постанові Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2014 р. № 637 "Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 95, ст. 2736; 2015 р., № 81, ст. 2695):

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1. Установити, що:

призначення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам здійснюються за місцем перебування таких осіб на обліку, що підтверджується довідкою, виданою згідно з Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 81, ст. 2296; 2015 р., № 70, ст. 2312). Виплата (продовження виплати) пенсій, що призначені зазначеним особам, здійснюється виключно через рахунки та мережу установ і пристроїв публічного акціонерного товариства "Державний ощадний банк України". Такі виплати можуть здійснюватися за бажанням особи з доставкою додому, з компенсацією витрат за надання таких послуг, передбачених укладеним відповідно до пункту 3 цієї постанови тристороннім договором;

призначені починаючи з 1 травня 2016 р. внутрішньо переміщеним особам пенсії (щомісячне довічне грошове утримання), усі види соціальної допомоги та компенсації, довічні державні стипендії, що здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, виплачуються через рахунки та мережу установ і пристроїв публічного акціонерного товариства "Державний ощадний банк України";

починаючи з 1 липня 2016 р. виплата пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, довічних державних стипендій за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, що призначені внутрішньо переміщеним особам, здійснюється через рахунки та мережу установ і пристроїв публічного акціонерного товариства "Державний ощадний банк України";

для ідентифікації одержувачів пенсій, які є внутрішньо переміщеними особами, та забезпечення виплати їм пенсій здійснюється емісія платіжних карток, які одночасно є пенсійним посвідченням, із зазначенням на них графічної та електронної інформації про власника та його електронного цифрового підпису).

Враховуючи те, що статтями 21 і 24 Конституції України в Україні встановлені рівні права і свободи для всіх громадян незалежно від їх місця проживання (Стаття 21. Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Стаття 24. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками), прийняття Постанови КМУ № 167 від 14.03.2016 р. призвело до порушення рівності моїх конституційних прав і свобод з іншими пенсіонерами в Україні.

Прошу надати офіційне тлумачення положень статей 16 і 47 Закону України Про загальнообов'язкове пенсійне державне страхування від 9 липня 2003 року № 1058-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 49-51, ст. 376), враховуючи їх не однакове використання для пенсіонерів, тимчасово переміщених із зони АТО і інших пенсіонерів, які постійно проживають поза межами АТО.

24.06.2016